

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

CXV. Karlomanni Francorum Regis praeceptum pro Ecclesia Aurelianensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

Datum 1 v. Nonas Decembris Indictione x 11.
anno primo regni Domini Bosonis.

Actum Kariloco monasterio in Dei nomine feliciter.

C X I V.

*Eiusdem preceptum de abbacia sancti
Andree Viennensis.*

An. 881.
Ex charta-
lario Eccle-
siae Vien-
nensis.

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis. Boso misericordia Dei Rex. Si petitionibus fervorum Dei, quibus pro commisso sibi officio suggesterint, aures clementiæ nostræ libenter inflectimus, Regum prædecessorum nostrorum morem imitari cognoscimur, & ob id nobis Deum propitiari nullatenus diffidimus. Quocirca noverit omnium sanctæ Dei Ecclesiæ fidelium nostrorumque tam præsentium quamque futurorum solertia quia adit clementiam nostram Ottrannus venerabilis Viennensis Ecclesiæ Archiepiscopus & humiliter intimavit qualiter abbacia sancti Andree inferior in prædicta civitate sita olim ab Ecclesia sua injustè subtrahata fuerat, & auctoritatem plenam ostendit quomodo & a fidele quodam pro remedio animæ iuxta data fuisset, & à Regibus per præcepta corroborata. Nos verò justam & rationabilem petitionem illius auditam, invenimus consilio procerum nostrorum quatinus pro remedio gloriosissimam memoriam Karoli Imperatoris ac sociatæ conjugis ejus æquè bonæ memoriæ Hirmintrudis atque prole eorum Ludovici piissimi Regis, necnon & pro nostro & caræ conjugis nostræ Hirmingardis, quod irrationabiliter ablatum * servet cum omnibus appendiciis & immutationibus redderemus, insistentes ut omnimodis ibi officium divinum inculpabiliter jugiter peragatur, luminaria præbeantur, Canonicis servientibus tam ibi quam & in Ecclesia matri sancti Mauricij victus & alimonia à rectore præscriptæ Ecclesiæ congruenter administrètur, ut & illis supplementum fiat, & nobis ad vitam æternam capessendam adiutorium existat. Hoc omnibus modis auctoritate regia præcipientes jubemus atque jubentes decernimus ut nullus iudex publicus nec quislibet ex judiciaria potestate aut ullus ex fidelibus sanctæ Dei Ecclesiæ in Ecclesiis, loca, velagros, seu reliquas possessiones prædictæ casæ Dei in quibuslibet curis & territoriis, quas moderno tempore justè & rationabiliter possidere videtur, quæque etiam deinceps aut per nos aut per quorumlibet fidelium devotione divina pietas augeri voluerit, aut freda exquirat, aut francos aut servos distringere audeat, neque ad judicia publica venire compellat, sed * sine subtritione &

* seu &

* sint

immunitate atque defensione nostra. Super hæc omnia, quicquid per negligentiam rectorum à pravis hominibus ablatum atque direptum est, totum & ad integrum reddimus; & quicquid inde fiscus noster acquirere poterat, omnia in omnibus ad usus Clericorum sanctæ Mariæ & sancti Mauricij & pauperum concedimus. Ut autem hæc nostræ collationis seu restitutionis auctoritas nostris futurisque temporibus Domino protegente inconvulsa permaneat, manu propria subter fir-

mavimus & anuli nostri impressione insigniri iussimus.

Signum Bosonis serenissimi Regis.
Domnus Rex fieri iussit. Stephanus Cancellarius.

Datum x v. Kal. Februarij Indictione x 1 v.
anno secundo regni Domni Bosonis.

Actum Tauriaco villa in Dei nomine feliciter.

C X V.

*Karlomanni Francorum Regis preceptum
pro Ecclesia Aurelianensi.*

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis. An. 881. Ex charta-
lario Eccle-
siae Au-
relianensi.
Karolomannus misericordia Dei Rex. Quæcunque regis dignitatis culmine effertur desiderat mens, cum præ oculis semper habere debet cuius gratia præfertur. Igitur noverit omnium sanctæ Dei Ecclesiæ fidelium nostrorumque tam præsentium quam futurorum solertia quia nos ubique res ecclesiasticas plusquam omnes vitæ nostræ actus evehere atque augmentari gaudemus. Quapropter placuit celsitudini nostræ cuidam sanctæ matri Ecclesiæ Aurelianorum, quæ est in honore sanctæ ac vivificæ crucis, cui etiam auctore Deo præesse dinoscitur Gualterius venerabilis Præsul, ad ipsius quoque deprecationem, restituendo reddere & reddendo restituere quandam villam in integro, nomine Caltesium, sitam in pago Biturico, sive etiam Pauliacum in eodem pago continentem, sive & Germiniacum, necnon etiam alteram villam quæ vocatur Marfiacum in pago Nivernensi, ad eundem Caltesium pertinentem, cum omnibus ad se pertinentibus vel aspicientibus longè vel propè positis, & familia utriusque sexus, quæ villæ olim distrahæ esse noscuntur ab eadem Ecclesia per incuriam & malinorum hominum violentiam. Ob restitutionem tamen, quia Deo inspirante nostris erant temporibus redintegranda, nonarum decimarumque vestituram absque ullius detractioe aut inquietudine præfata sancta mater Ecclesia semper obtineat. Vnde hoc celsitudinis nostræ præceptum fieri, atque ob emolumentum mercedis animæ nostræ ad æternorum remunerationem præriorum, pro remedio quoque Domni & genitoris nostri Ludovici & sanctæ recordationis avi nostri Karoli Imperatoris, jamdicto venerabili Episcopo atque præfate sanctæ matri Ecclesiæ reddi iussimus; per quod memoratas villas cum omnibus sibi pertinentibus rebus integerrimè prænotatæ sanctæ matri Ecclesiæ perenniter mancandas delegando reddimus ac reddendo delegamus, eo videlicet modo ut idem venerabilis Præsul fratribus sibi commissæ Ecclesiæ, videlicet sanctæ crucis, easdem villas in sui victus stipendium propria & libentissima voluntate, ipso hoc nostram celsitudinem deprecante, præsentibus futurisque temporibus absque ullius inquietudine delegare studeat. Præcipientes quoque decernimus & indissolubiler sancimus ut nemo successorum nostrorum alicujus argumenti machinatione illectus præfatas res, quas modò liberalitatis nostræ munificentia præfate Ecclesiæ & memorato Præsuli suæque Ecclesiæ Canonicis

confirmando unimus, abstrahere ab eisdem Ecclesie potestate audeat vel quolibet occasione obtentu violare ullo modo presumat; sed liceat rectoribus iamdudum matris Ecclesie sancte crucis in usus fratrum eisdem res quiete tenere & nemine inquietante perpetualiter possidere. Et ut hac nostrae confirmationis atque restitutionis auctoritas plenior in Dei nomine per subsequenda tempora obtineat vigorem, manu propria subter firmavimus, & anuli nostri impressione iussimus assignari. Actum apud villam Petrasfctam anno 1111. regni Karolomanni gloriosissimi Regis, in mense Maio, Indictione xiv. Arbertus Notarius ad vicem Vvlfardi recognovit.

CXVI.

Eiusdem praeceptum pro Ecclesia Gerundensi.

An. 881.
Ex chartulario Ecclesie Gerundensis.

IN nomine Domini Dei aeterni & salvatoris nostri Iesu Christi. Karolomannus gratia Dei Rex. Si sacrorum locorum divino cultui mancipatorum Deoque in eis famulantium necessitatibus opem ferimus, regiae celsitudinis morem exerceamus, ac per hoc ad aeternam beatitudinem facilius pervenire omnimodis confidimus. Itaque notum sit omnibus sanctae Dei Ecclesiae fidelibus & nostris praesentibus scilicet & futuris quia venerabilis vir Theotarius Gerundensis Ecclesiae Episcopus nostram adiens celsitudinem petiit ut memoratam sedem cum villis & hominibus a Domino & genitore nostro Ludovico aliisque devotis hominibus eidem sedi collatis, quas nunc possidere dinoscitur, id est, in pago Emporitano villam nuncupatam Olianum cum suis terminis, & villam vocatam Catavianum ad villarem antiquum, cum villa nova quam vocant Villosos & cum castro sub quo termino, & in pago Gerundense medietatem de villa Molleto & Milliarium villam, ceteraque res quas a longo tempore inibi possidere dinoscitur, simul cum tertia parte de pascuario & teloneo de ipso pago, aliasque villas quarum vocabula sunt Castellum fractum, & Parietes Rossini, cum tertia parte de pascuario & teloneo de ipso pago, cellam sancti Clementis cum Petra alta & terminis suis atque archis. Concedimus etiam praefato Pontifici & suae sedi villas quas pater noster divae recordationis Ludovicus Rex condonavit per praeceptum, villam scilicet sanctae Mariae quam alio nomine vocant Fontanetum, & palatis mororum cum suis villares, villarem quem dicunt Vilio, & villarem Murellum, necnon & villam Quarcianum & Falgaroles, cum omnibus adjacentiis & terminis suis, cultis & incultis, necnon & villam quae vocatur Fons edictus uno nomine, alterum vero Apiliarem, cum propriis videlicet finibus vel adjacentiis, cultis & incultis, quas etiam res, sicut & supra nominatas, aequa conditione & sub defensionis nostrae munimine pariter recipimus. Vineas quoque & terras quas Castellanus Presbyter & parentes eius traxerunt de heremo, libenti animo condonamus sanctae Mariae & sancto Felici atque rectoribus eius pro remedio animarum parentum nostrorum nostrae faciorum. Et villarem Farum cum vineis, ter-

Tom. II.

ris, silvis, & omnibus terminis suis, & plantadium Gondemari Episcopi cum omnibus terminibus & archas suas, & villam quae est in pago Bisuldunense, & vocatur Bascata, cum suis villaribus & suo termino & archas, & villarem vocantem Spedulias, & aliam villarem qui est infra memoratarum villarum terminos, villas etiam duas quae vocantur Crespianis & Milliaris, cum tertia parte de pascuario & teloneo de ipso pago, & in pago Petralatense villam quae vocatur Farus cum omni suo termino, propter infestationes malorum hominum sub nostra tuitione & immunitatis defensione constituissemus. Cujus petitioni annuentes propter amorem Dei memoratam sedem cum superscriptis villis praesenti tempore in iure eius consentientibus sub nostra tuitione constituisimus, & hanc nostram auctoritatem circa eandem sedem fieri de crevimus, per quam decernimus ut nullus iudex publicus vel quilibet ex iudiciaria potestate major minorque persona in Ecclesias aut loca vel agros seu reliquas possessiones memoratae sedis, quas moderno tempore infra ditionem imperii nostri legaliter possidet, vel quae deinceps in iure ipsius loci divina pietas augeri voluerit, ad causas iudiciario more audiendas vel discutendas, aut freda exigenda, aut mansionaticos vel paratas faciendas, aut fidei iustos tollendos aut homines ipsius Ecclesiae contra rationis ordinem distringendos, nec ullas rehibitiones vel illicitas occasiones requirendas ullo unquam tempore ingredi audeat, vel ea quae supra memorata sunt penitus exigere, aut undecunque modo legaliter vestituram habet abstrahere presumat, sed liceat praefato Episcopo suisque successoribus res praedictae Ecclesiae cum omnibus quae possidet quieto ordine possidere & nostro fideliter parere imperio & pro nobis ac patribus nostris Domini misericordiam jugiter exorare. Et ut haec auctoritas confirmationis nostrae per curricula annorum in violabilem atque inconversam obtineat firmitatem, manu propria subter firmavimus & anuli nostri impressione assignari iussimus.

Signum Karolomanni gloriosissimi Regis.

Norbertus Notarius ad vicem Vvlfardi recognovit.

Datum 1 v. Kalendarum Septembrium anno tertio regni Karolomanni gloriosissimi Regis, Indictione quartadecima.

Actum apud Fofianum villam in Dei nomine feliciter. Amen.

CXVII.

Eiusdem Karolomanni praeceptum pro Ecclesia Augusfordunensi.

IN nomine Domini Dei aeterni & Salvatoris nostri Iesu Christi. Karolomannus gratia Dei Rex. Si Ecclesiae Dei eorumque rectoribus opem ferendo consulimus, regio more consuecentes, Deum nobis ob id praesenti & futuro seculo propitiari non dubitamus. Quamobrem omnium Dei Ecclesiae fidelium atque nostrorum noverit unanimes generalitas quoniam Adalgarius venerabilis Augusfordunensium Episcopus innotuit se-

An. 881.
Ex chartulario Ecclesiae Augusfordunensis.

CCccc ij